

## СЛОВЕНСКИЯТ МОДЕЛ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ЕЗИК И КУЛТУРА В ЧУЖДЕСТРАННИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ И НЕГОВАТА ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

**Саша Войтехова Поклач**

*Университет „Коменски“ – Братислава (Словакия)*

**Резюме.** В статията се проследява дейността на Центъра за словенски език като втори и чужд език, който е част от Катедрата по словенистика във Философския факултет на Люблянския университет. Основна тема на статията е Националната програма „Словенистиката в чуждестранните университети“, в чиито рамки се осъществяват организацията и координацията на дейността на лекторите по словенски език в чужбина. Посветено е специално внимание на особеностите на словенския модел за функциониране на чуждестранните лекторати (квалификационни умения на лекторите, оценка на тяхната работа, система за обучения на лекторите, осигуряване на научна и учебна литература, реализация на общи международни проекти за представяне на словенската култура в чужбина).

**Ключови думи:** словенски изследвания; лекторат; словенски като чужд език; център за словенски език като втори и чужд език

Лекторатите по словенски език, литература и култура в университетите по света възникват по различно време с различна степен на интензивност. В повечето случаи тяхното създаване е продиктувано от определени обществено-политически събития и промени. В историята на изучаването на словенския език и откриването на лекторатите по словенистика в чуждестранните университети могат да се разграничат няколко периода: преди основаването през 1919 г. в Любляна на най-стария словенски университет; 1919 – 1945 г.; 1945 – 1960 г.; началото на 60-те години на XX век до 1991 г.; след провъзгласяването на независимостта на Словения през 1991 г., която от 2004 г. е равноправен член на Европейския съюз.

Заслуга за приобщаването на словенистиката към педагогическата и изследователската дейност имат най-вече словенците, които през XIX и в началото на XX век преподават в университетите зад граница. Техният

авторитет в международното пространство и научноизследователските им достижения в областта на славистиката проправят път и на словенистиката. За първи път словенски език започва да се изучава през 1818 г. в австрийския град Грац, а по-късно и в създадената през 1949 г. от Франц Миклошич Катедра по сравнително езикознание във Виенския университет. През 1874 г. в Загреб се провеждат първите лекции по словенски език. В началото на XX век се поставя началото на лекторатите и обучението по словенски език и литература в университетите в Белград (1907), Прага, Падова и Неапол (1914), Нотингам (1918), Мюнхен (1920), Краков (1926), Хамбург (1931) и Братислава (1939).

След Втората световна война и създаването на новия геополитически ред в Европа до 1960 г. словенският език става част от учебните програми в съседни на Словения държави – Триест (1945), Будапеща (1953), и в републиките от тогавашната Югославия – Задар (1950), Нови Сад (1958) и Скопие (1959) (Nidorfer Šiškovič, 2019a: 189 – 191). В периода 1960 – 1980 г. се откриват нови възможности за международно сътрудничество и така се заражда словенистиката в Сиатъл (1964), Рим и Москва (1965), София (1975), Париж (1969), Сомбатхей (1970), Варшава (1972), Клагенфурт (1973), Удине и Катовице (1976), Регенсбург и Букурещ (1978), Берн (1981), Тюбинген и Вюрцбург (1989). След обявяването на независимостта на Словения през 1991 г. словенският език започва да се изучава и в други университети: Канзас (1990), Гент (1994), Бърно, Вилнюс и Триест<sup>1)</sup> (1995), Брюксел (1996), Токио, Лондон и Лодз (1997), Буенос Айрес (2003), Нитра (2004), Гданск (2005), Ла Плата и Пардубице (2006), Кливланд, Лисабон, Лвов и Пекин (2008), Гранада (2009), Киев (2010), Сараево (2014), Кьолн (2015), Кордоба в Аржентина, Баня Лука и Станфорд (2018), Риека (2019). На много места обучението по словенски език се преустановява за известно време по различни причини – смяна на преподавателите, излизането им в пенсия, реформи в университетите, обществено-политически промени. Разбира се, в някои университети словенистиката продължава съществуването си без прекъсване (Nidorfer Šiškovič: 2019a: 189 – 193).

Засиленият интерес към словенския език в чуждестранните университети води дотам, че компетентните институции започват да обмислят стратегии за системна и дългосрочна ангажираност към словенистиката. Началото се поставя в средата на 60-те години на XX век, като ключова роля изиграва Философският факултет на Люблянския университет. След 1964 г. започва официално да се прилага принципът на международния реципрочен обмен с държавите, които изпращат свои лектори във Философския факултет в Любляна. По думите на Мойца Нидорфер Шишкович (Nidorfer Šiškovič, 2019a: 191) през 1968 г. „Академичният

съвет на Философския факултет обсъжда предложението на Катедрата по славистика за статута на лекторатите по словенски език в чужбина“ и приема решение за добавяне на раздел в Правилника на Философския факултет на Люблянския университет, който урежда създаването на отдел към Факултета за популяризиране на словенския език в чуждестранните университети със собствен финансов фонд и със специален статут. С този въпрос през 1969 г. се заема Комитетът по образование на Словенската социалистическа република, като за целта предоставя на Философския факултет парични средства и по този начин подпомага лекторатите в Рим, Краков, Франкфурт на Майн, Виена и Прага.

Ада Видович Муха (Vidovič Muha, 1999: 27) посочва, че нарастващият брой на словенските лекторати в чужбина диктува необходимостта от повишаване на институционалната отговорност към тях. Ето защо през акад. 1972/1973 г. към Катедрата по славистика на Философския факултет в Любляна се създава Комисия за развитие на словенския език и литература в чуждестранните университети. В състава ѝ са включени представители на Катедрата, Факултета, Университета, както и на финансиращия орган, т.е. на Комитета по образование. След 1991 г. правомощията на Комисията се поемат от новосъздадения Център за словенски език като втори и чужд език (ЦСЕВЧЕ), чиято организационна и преподавателска дейност се осъществява от Катедрата по словенистика. В същото време ЦСЕВЧЕ се обособява като самостоятелно звено към Философския факултет на Люблянския университет. Идеята за неговото създаване се формира постепенно<sup>2)</sup>. Причината той да се ползва с особен статут и наименованието му да се официализира през 1991 г., е мащабната дейност, която развива в края на 80-те години на XX век. Сега действащият Правилник на Центъра за словенски език като втори и чужд език<sup>3)</sup>, приет от Факултетния съвет на Философския факултет през 2017 г., го дефинира като център, който „чрез своите програми оказва комплексно и специализирано съдействие в областта на словенския език като втори и чужд език, на словенския език, литература и култура, като същевременно популяризира словенистиката на международно равнище“. Няколко са програмите, въз основа на които се развива дейността на ЦСЕВЧЕ<sup>4)</sup>: а) *Словенистиката в чуждестранните университети*, б) *Семинар по словенски език, литература и култура*, в) *Симпозиум „Периоди“*, г) *Курсове по словенски език*, д) *Словенски език за деца и юноши*, е) *Сертификационен център*, ж) *Обучения на преподаватели*, з) *Издателство*.

Основната мисия на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ е да подкрепя изучаването на словенския език, литература и култура в чужбина. Периодът 2000 – 2010 г. е белязан с известна нестабилност на Програмата, тъй като с финансиращия орган се водят диску-

сии върху ключови въпроси за нейния обseg и дейност. Надделява мнението, че Програмата трябва да продължи съществуването си в рамките на Философския факултет, който да ѝ осигури комплексно подпомагане в организационно и професионално отношение. Още в първото десетилетие след своята независимост Словения си дава сметка, че програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ изпълнява задачи от национално значение, неслучайно дейността ѝ постепенно намира място в различни нормативни документи<sup>5)</sup> (Nidorfer Šiškovič, 2019a: 192 – 193). Нейната работа е регламентирана от Устав на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ (приет през 2014 г. и допълнен през 2016 г.), като ЦСЕВЧЕ е посочен за изпълнител, а на образователното министерство е поверена координацията и изпълнението на Програмата на държавно равнище. Към нея е създаден Програмен съвет от 10 членове<sup>6)</sup>, които на редовни годишни събрания разискват въпроси за състоянието на лекторатите и статута на лекторите.

Програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ се фокусира върху следните дейности: обучение по словенски език като втори и/или чужд език на университетско равнище в чужбина; популяризиране и насърчаване на познанията по словенски език, литература и култура в чужбина; подкрепа на научните и приложните изследвания в чуждестранните университети в интердисциплинарната област словенистика; укрепване на сътрудничеството по отношение на словенистиката в университетите зад граница; увеличаване на броя на лекторатите по словенски език и съвместна работа с чуждестранните университети; повишаване на мотивацията за студентска и преподавателска мобилност; оказване на пълно съдействие на лекторите<sup>7)</sup>; помощ при организирането на Семинара по словенски език, литература и култура, на курсовете по словенски език и др. подобни университетски събития.

Успехът на словенистиката в чуждестранните университети, на първо място, зависи от качествата на лектора, който трябва да отговаря на определени изисквания – необходима компетентност по словенски език и в съпоставителен езиков план, адекватна методика на преподаване на словенския език като втори и чужд език с интердисциплинарен поглед върху особености от културологичен, исторически и обществено-политически характер. Необходимо изискване е словенските лектори да имат завършено университетско образование по словенистика, да притежават опит в преподаването на словенския език като чужд, да познават приемащата страна и да владеят нейния език или друг международен език. Няколко години след приетия през 2014 г. Устав за устройството и дейността на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ се променя статута на лекторите по словенски език, които придобиват

петгодишен мандат с възможност за удължаването му. Точно са разписани условията за кандидатстване и избор, правата и задълженията на лекторите. Съставът на Комисията за избор на лектори в чуждестранни университети включва представител на ръководството на Философския факултет на Люблянския университет и на Катедрата по словенистика, ръководителя на Програмата, завеждащия отдел „Човешки ресурси“ и двама независими сътрудници в Програмата. При избора Комисията се съобразява с одобрението на приемащия университет, желанието на действащия лектор, положителната му атестация и условието за владение на езика на съответната страна. Ако сред назначените лектори липсва подходящ кандидат, за работната позиция се обявява конкурс.

Преди първата командировка лекторът подлежи на едномесечно обучение и подготовка за работа в чуждестранния университет според конкретна програма, която гарантът изготвя съобразно с работата, условията в приемащия университет и професионалния опит на преподавателя.

Сред задълженията на лектора се отнасят: обучението по словенски език като втори и чужд език в съответствие с учебната програма на приемащия университет с хорариум от 12 до 16 учебни часа седмично; ръководството на бакалавърски и магистърски дипломни работи; проверка и оценка на знанията на студентите и съдействие при изготвянето и реализацията на учебни програми в чуждестранните университети. Лекторът е длъжен да организира лекции, културни мероприятия и др. проекти и да популяризира словенския език, литература и култура. Също така трябва да полага усилия за развитието на лектората в приемащия университет. Изисква се всяка година лекторът да изготвя план за работата си през актуалната академична година, а също и годишен отчет за дейността си през изминалата академична година, в който да присъстват данни за лектората, положението на словенистиката в местния университет, седмичната лекторска натовареност, броя и особеностите на студентите в отделните групи, студентската и преподавателската мобилност. Задължение на лектора е да води лекторски дневник (по дни да отбелязва темите и съдържанието на лекциите и упражненията, използваните текстове, образователните цели), да посочи учебните средства в процеса на обучение и да представи списък на литературата, закупена с парични средства на Програмата или на други институции. В годишния отчет лекторът съобщава за академичното си израстване (обучение в рамките на ЦСЕВЧЕ, участие в научни конференции, индивидуално образование) и предоставя лична библиографска справка. Подробно изброява и други дейности, които е организирал в рамките на словенистиката – литературни вечери, изложби, учебни екскурзии. В годишния отчет лекторът включва и информация за медийните си из-

яви във връзка със своята работа и подава сведения за съвместните проекти със словенското посолство, с представителите на словенски фирми и сдружения. В края на отчета може да добави информация, бележки и предложения относно управлението на словенистиката в съответния чуждестранен университет, коментар за дейността на изпращащия университет, т.е. Философския факултет на Люблянския университет, и на други институции, с които е в контакт. Годишният отчет се изпраща чрез представител на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ до Министерството на образованието и Министерството на външните работи.

Със съдействието на ЦСЕВЧЕ програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ организира редовни работни срещи и три двудневни обучения, в които лекторът е длъжен да участва два пъти годишно. На тези обучения лекторите се запознават с новостите в тяхната специалност, с методиката на обучението по словенски език като втори и чужд език, както и с нови учебни материали. Важна част от обученията представлява възможността за обмяна на опит, презентации на проекти и публикации и присъединяване на лекторите към колективни проекти.

Програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ поощрява включването на лекторите в различни проекти, които се реализират в отделните лекторати или в рамките на ЦСЕВЧЕ. Това означава, че лекторите сътрудничат активно като автори, рецензенти и оценители на учебници по словенски език като втори и чужд език.

Обучението по словенистика и ръководството на бакалавърски и магистърски дипломни работи са най-важната част от работата на лектора. Освен това той презентира и Словения, като запознава студентите си със словенската култура и традиции, с актуалните събития в страната. В повечето лекторати неколкратно през годината се провеждат различни културни мероприятия, за които лекторите получават финансови средства въз основа на съответните проекти. Всяка година Програмата обявява конкурс за осигуряване на средства за съвместно финансиране на различни мероприятия в лекторатите, като за тях лекторите кандидатстват с разработен проект, който съдържа описание на дейностите, посочва целите и задачите, както и участниците в него.

От 2004 г. насам, ежегодно или през година, в лекторатите по словенистика се реализират мащабни културно-презентативни проекти под надслов *Световни дни на...*<sup>8)</sup>, в които се включват всички университети от програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“. Целта на проектите е сплотяване на лекторатите и сътрудничество между преподавателите по словенски език, както и подготовка на студенти за научна работа в областта на словенистиката. Проектите са свързани и

с представянето и популяризирането на словенския език, литература и култура по света не само в университетите, в които те се изучават, но и извън техните предели. Решенията за конкретните проекти, тяхната концепция и начините на реализацията им се приемат на работните срещи на лекторите, които обикновено са инициатори на самите проекти. Те се координират от Програмата, която в сътрудничество с различни специалисти и институции подготвя общи публикации и рекламни материали. Средствата за реализацията на проекта *Световни дни на...* се обезпечават от Министерството на образованието, Министерството на културата, Словенския филмов център, Националната агенция за книгата, Словенското радио и телевизия, Държавната агенция за словенците в чужбина и др.

За изпълнението на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ се осигурява финансиране от бюджета на Словенската република, както и от собствени целеви средства на Люблянския университет за задачи с национално значение, обединени под името „Грижа за словенския език“. Програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ изготвя план и бюджет, които предоставя на Философския факултет и образователното министерство.

По отношение на трудовите възнаграждения на лекторите се обособят три типа: възнаграждение от страна на Словенската република, смесено възнаграждение – от Словенската република и от приемащата страна, възнаграждение от приемащия университет (в този случай Програмата осигурява средства единствено за закупуване на учебна литература и за обучение на лектора)<sup>9)</sup>.

През 2008 г. програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ е регламентирана със специален указ, в резултат на което значително се подобрява финансовото положение на лекторите, развитието на дейността на Програмата и разширяването на мрежата от лекторати. През 2010 г., като последица от възникналата рецесия, настъпват известни затруднения. На събрание на словенското правителство представители на министерствата неочаквано съобщават за липса на бюджетни средства в размер на 500 000 евро. Освен това се чува предложение от страна на образователното министерство за закриване на 10 – 11 лектората по словенски език в чужбина. Представители на Програмата и с подкрепата на Философския факултет на Люблянския университет реагират остро на предложението с отворено писмо до министерството, което получава широк отзвук сред обществеността, лекторите, партньорите на Програмата, културните институции и медиите. Подкрепата за запазване на лекторатите изразяват Съюзът на словенските писатели, Националната агенция за книгата, Министерството на външните работи, много словенски посол-



ства в чужбина, Министерството на културата, Държавната агенция за словенците в чужбина, както и тогавашният президент на Словенската република. В медиите са публикувани над 20 статии и интервюта по темата (Letno poročilo, 2010: 7 – 8). След този натиск Министерството на образованието формира работна група, която през следващите месеци успява да осигури средства за дейността на лекторатите. Финансирането им се стабилизира и не само че техният брой не намалява, но в няколко чуждестранни университета възникват и нови.

Под ръководството на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ през акад. 2019/2020 г. действат 62 лектората. В 27 от тях се провеждат бакалавърски и магистърски програми по словенски език, литература и култура. Ежегодно около 2000 студенти изучават словенски език в университетите в чужбина, като в тях всяка година се защитават около 50 бакалавърски и магистърски дипломни работи и средно по 5 докторски дисертации (Nidorfer Šiško, 2019b: 10).

В заключение е необходимо да се подчертае, че благодарение на изключителната организация от страна на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ и на всеотдайната работа на всички лектори словенският език успешно си пробива път в учебните програми на чуждестранните университети и в относително кратък период достига значителен напредък в броя и качеството на лекторатите. Благодарение на подкрепата на Философския факултет на Люблянския университет, на отделни държавни институции, както и на партньорските университети в чужбина е създадена мрежа от лекторати, чрез която програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“ допринася за утвърждаването на словенския език, литература и култура, както и на самата Словения по света.

## **БЕЛЕЖКИ**

1. В италианския град Триест словенски език се изучава във Философския факултет, а от 1995 г. започва преподаването му и във Факултета по превод.
2. Бреда Погорелец (1999: 12 – 15) посочва, че през 1983 г. във Философския факултет се ражда идеята за създаването на Център за словенски език. В организационно и кадрово отношение той се развива с много бавни темпове, което е резултат от възгледите за предметната област словенски език като втори език. По това време започва прилагането ѝ, макар и не така активно, в социолингвистиката и в образователните програми за малцинствата.
3. Правилникът, който съдържа 34 члена, е създаден въз основа на разпоредбите на Закона за висшите учебни заведения, решенията на специалната комисия за провеждане на изпити за владеење на словенски



език, Заповедта за приемане на образователната програма за възрастни „Словенският език като втори и чужд език“, известията за обществено финансиране на висшите учебни заведения и на други институции, заповедите за изменение на статута на Люблянския университет, Правилника на Люблянския университет и Правилника на Философския факултет.

4. В чл. 1 от Правилника са описани дейностите на Центъра, които са насочени към: обучение по словенски език като втори и чужд език в различна среда и на различни нива както в Словения, така и в чужбина; реализация на програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“; проверка и оценка на знанията по словенски език като втори и чужд език; обучение на преподаватели, изпитващи и оценители в сферата на словенския език като втори и чужд език, както и на други заинтересовани лица в същата област; консултиране на институции в Словенската република и в чужбина относно въпроси, засягащи словенския език като втори и чужд език; основни и приложни изследвания в областта на словенския език като втори и чужд език и оценяване на нивото на владеење на езика; популяризиране и разпространение на словенския език, литература и култура в Словения и чужбина и подкрепа на научните изследвания в тази област; организиране на научни и специализирани срещи с местно и международно участие, както и на други образователни и културни мероприятия в Словенската република и в университетите по света; отпечатване на научни и специализирани публикации, учебници, помагала.
5. Закон за висшите учебни заведения, Закон за взаимоотношенията на Словенската република със словенците в чужбина, Резолюция за взаимоотношенията със словенците по света, Резолюция на Националната програма за култура 2008 – 2011, Резолюция на Националната програма за езикова политика 2014 – 2018.
6. Програмният съвет се състои от ръководителя на ЦСЕВЧЕ, ръководителя на Катедрата по словенистика, представител на ръководството на Факултета, представител на Люблянския университет, четирима представители на словенското правителство (от министерствата, които отговарят за висшето образование, културата и външните работи, както и от Държавната агенция за словенците в чужбина) и от двама представители на лекторите по словенски език в чуждестранните университети, избрани чрез гласуване сред всички останали лектори.
7. Програмата „Словенистиката в чуждестранните университети“; организира работни срещи на лекторите, подпомага връзките и сътрудничеството между тях, ангажира се с обучението им, изготвя учебни помагала, издава специализирана литература и т.н.
8. До момента са реализирани следните проекти: Превод на словенски литературни текстове (2004), Световни дни на словенското кино

(2005), Световни дни на словенската литература (2006), Световни дни на словенската литература в киното (2008), Световни дни на съвременната словенска литература (2010), Световни дни на словенския документален филм (2012), Световни дни на словенския език: Джебел словенски (2014), Световни дни на словенската култура (2016), Световни дни на Иван Цанкар (2018), Световни дни на словенската наука и изкуство (2019).

9. Отгодишния отчет на ЦСБВЧ за 2018 г. става ясно, че през академичната 2017/2018 г. словенистика се изучава в 59 чуждестранни университети. В 7 от тях работата на лектора се финансира от Словенската република, в 37 се съфинансира от Словения и приемащия университет, в 15 – от съответния чуждестранен университет.

## REFERENCES

- Zupan Sosič, A. & Nidorfer Šiškovič, M. & Huber, D. (2010). Slovenščina na tujih univerzah. In: Lutar M. (Ed.). *Letno poročilo 2010*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, 2019, 5 – 22.
- Nidorfer Šiškovič, M. & Huber, D. (2019). Slovenščina na tujih univerzah. In: Lutar M. (Ed.). *Letno poročilo 2018*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, 2019, 5 – 25.
- Nidorfer Šiškovič, M. (2019a). Razvoj slovenistik na univerzah po svetu. In: Smolej M. (Ed.). *55. seminar slovenskega jezika , literature in kulture. 1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2019, 188 – 195.
- Nidorfer Šiškovič, M. (2019b). O slovenistikah in programu Slovenščina na tujih univerzah. In: Nidorfer Šiškovič M. & Kranjc S. & Lutar M. *Slovenščina in slovenistike na univerzah po svetu. Svetovni dnevi slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2019, 9 – 14.
- Pogorelec, B. (1999). Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. In: Bešter M. & Kržišnik E. (Eds.). *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1999, 7 – 15.
- Vidovič Muha, A. (1999). Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. In: Bešter M. & Kržišnik E. (Eds.). *Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1999, 27 – 33.

- Pravilnik Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik (CSDTJ), 2017.  
<https://centerslo.si/wp-content/uploads/2016/03/PravilnikCSDTJ.pdf> (dostop 11. 1. 2020)
- Pravilnik programa Slovenščina na tujih univerzah, 2014, spremenjen 2016. <https://centerslo.si/wp-content/uploads/2015/10/pravilnik-stu.pdf> (dostop 11. 1. 2020)

## **THE SLOVENIAN MODEL OF PRESENTING THE NATIONAL LANGUAGE AND CULTURE AT FOREIGN UNIVERSITIES AND ITS INSTITUTIONAL FRAMEWORK**

**Abstract.** The initial part of the paper introduces activities of the Center for Slovenian as the second and foreign language affiliated with the Department of Slovenian studies at Faculty of Arts, University of Ljubljana. The central part of the paper discusses the state programme entitled “Slovenian at foreign universities” that organizes and coordinates activities of lecturers of Slovenian language abroad. It describes respective aspects of the Slovenian model of foreign lectureships, mentioning requirements for education and experience of lecturers, evaluation of their work, system of training and further education, as well as financing lectureships, providing specialized and research literature to lectureships, organizing joint international projects dedicated to presenting Slovenian culture abroad, and other activities.

*Keywords:* Slovene studies; lectureship; Slovene as a foreign language; Center for Slovene as a second and foreign language

✉ **Mag. Dr. Saša Vojtechová Poklač**  
<https://orcid.org/0000-0002-5265-9638>  
Department of Slavic Studies  
Faculty of Arts  
Comenius University in Bratislava  
2, Gondova St.  
811 02 Bratislava, Slovakia  
E-mail: [sasa.poklac@uniba.sk](mailto:sasa.poklac@uniba.sk)